

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 22-09-2023

Znak: PNK.I.4130.177.2023

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały nr 66/VIII/2023 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 17 sierpnia 2023 roku w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności na terenie Gminy Zagnańsk w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych - w części obejmującej § 1 pkt 3 lit b) oraz § 1 pkt 4 uchwały.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 17 sierpnia 2023 r. Rada Gminy w Zagnańsku podjęła uchwałę w sprawie w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności na terenie Gminy Zagnańsk w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych. Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano m.in. art. 7 ust. 3a w związku z art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 lutego 2023 r. w sprawie szczegółowego sposobu określania wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach

przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych (Dz.U. z 2023 r. poz. 322), zwane dalej „rozporządzeniem”.

Uchwała przekazana została do organu nadzoru w dniu 24 sierpnia 2023 r. W toku postępowania nadzorczego Wojewoda Świętokrzyski zawiadomił radę o wszczęciu postępowania nadzorczego odnośnie przedmiotowej uchwały oraz wyznaczył termin na złożenie ewentualnych wyjaśnień w sprawie. W odpowiedzi Rada wyjaśniła, że podjęta uchwała odpowiada prawu.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził, że uchwała w zakresie wskazanym w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

W § 1 pkt 3 lit. b) uchwały Rada Gminy, określając wymagania w zakresie zabiegów sanitarnych i porządkowych związanych ze świadczonymi usługami, postanowiła: „świadczanie usług powinno odbywać się w sposób niepowodujący zagrożenia dla zdrowia i życia mieszkańców oraz w sposób zanieczyszczania terenu”. W ocenie organu nadzoru wskazana powyżej regulacja uchwały została podjęta z istotnym naruszeniem przepisów prawa. Trzeba bowiem zauważyć, że ustawodawca w przepisie art. 7 ust. 3a ustawy upoważniającym radę gminy do podjęcia przedmiotowej uchwały postanowił przekazać organowi stanowiącemu gminy kompetencję do określenia wymagań, jakie powinni spełnić przedsiębiorcy ubiegający się o zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych. Tym samym, Rada Gminy jest władna do ustalenia wymogów, których spełnienie będzie warunkować możliwość udzielenia w drodze decyzji zezwolenia. Rada ustalając wymogi, uwzględnia opis wyposażenia technicznego niezbędnego do realizacji zadań, jak również przepisy rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 lutego 2023 r. w sprawie szczegółowego sposobu określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych. Zgodnie z § 1 tego rozporządzenia: „Wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych, dotyczące: 1) opisu wyposażenia technicznego zawierającego wymagania odnośnie do: a) pojazdów asenizacyjnych przeznaczonych do świadczenia usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych, b) bazy transportowej, 2) zabiegów sanitarnych i porządkowych związanych ze świadczonymi usługami, o których mowa w pkt 1 lit. a, 3) miejsc przekazywania nieczystości ciekłych - określa się w sposób precyzyjny, zrozumiały, niedyskryminujący, nieograniczający

konkurencji oraz nieutrudniający dostępu do rynku przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych oraz zapewniający należytą ochronę zdrowia i życia ludzi oraz środowiska”. Powyższe regulacje - zarówno ustawy, jak i rozporządzenia - wskazują, że rada gminy posiada kompetencję do ustalenia wyłącznie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca na etapie ubiegania się o wydanie zezwolenia i weryfikowalnych na tym etapie procedury, a nie odnoszących się do etapu prowadzenia działalności objętej zezwoleniem w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych. Stanowisko to zostało potwierdzone w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z dnia 18 kwietnia 2012 r. (sygn. akt II OSK 251/12) orzekł, że „Określony w art. 7 ust. 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz wyznaczony w § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia szczegółowy zakres wymagań, daje podstawy do ograniczenia tej regulacji wyłącznie do wymagań uzyskania zezwolenia (...)” (tak też WSA w Warszawie w wyroku z dnia 3 listopada 2020 r., sygn. akt IV SA/Wa 159/20; WSA w Rzeszowie w wyroku z dnia 14 stycznia 2020 r., sygn. akt II SA/Rz 1094/19; WSA w Łodzi w wyroku z dnia 10 stycznia 2018 r., sygn. akt II SA/Łd 862/17).

Tymczasem kwestionowana regulacja § 1 pkt 3 lit. b) uchwały określa wymagania skierowane wobec przedsiębiorcy, które dotyczą etapu prowadzenia działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych. Ponadto organ nadzoru zauważa, że kwestie związane z wymogami odnośnie standardu sanitarnego wykonywania usług i ochrony środowiska zostały - z woli ustawodawcy - objęte treścią samego zezwolenia wydawanego przez organ wykonawczy gminy. Zgodnie bowiem z art. 9 ust. 1 pkt 6 ustawy zezwolenie powinno określać „inne wymagania szczególne wynikające z odrębnych przepisów, w tym wymagania dotyczące standardu sanitarnego wykonywania usług, ochrony środowiska i obowiązku prowadzenia odpowiedniej dokumentacji działalności objętej zezwoleniem”. Analiza uregulowań uchwały w kontekście zapisów ustawowych wskazuje, że Rada Gminy podejmując § 1 pkt 3 lit. b) uchwały nie tylko przekroczyła zakres przekazanego jej upoważnienia ustawowego, ale jednocześnie w sposób nieuprawniony wkroczyła w kompetencje organu wykonawczego gminy. Z treści art. 9 ust. 1 ustawy jednoznacznie wynika, że to organ wykonawczy gminy, a nie rada gminy, jest kompetentny do ustalenia - w treści zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych - m.in. wymogów odnośnie standardu sanitarnego wykonywania usług i ochrony środowiska.

Natomiast w § 1 pkt 4 przedmiotowej uchwały Rada postanowiła, że przedsiębiorca (...) powinien posiadać dokument potwierdzający gotowość odbioru nieczystości ciekłych przez stację zlewną tj. posiadanie aktualnej umowy lub pisemnego zapewnienia potwierdzającego gotowość odbioru nieczystości ciekłych przez przedsiębiorcę prowadzącego stację zlewną na odbiór nieczystości płynnych z oczyszczalnią ścieków. W ocenie organu nadzoru, powyższa regulacja wykracza poza upoważnienie określone w art. 7 ust. 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz stanowi niedozwoloną modyfikację art. 8 ust. 2a tej ustawy.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Podpis
Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski